

ΣΥΓΧΡΟΝΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ

Η ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΤΗΣ ΟΠΙΣΘΕΝ ΤΗΣ ΕΞΩΤΕΡΙΚΗΣ ΜΟΡΦΗΣ ΤΟΥ ΝΟΜΙΣΜΑΤΟΣ

"Άρθρον του καθηγητού GUSTAV CASSEL δημοσιευθέν
εἰς τό τεύχος του Ἀπριλίου τῆς «SKANDINAVISKA BANKEN»

Μακρά πείρα με ἐδίδαξεν, ὅτι ἡ οἰκονομικὴ μορφὴς ὀφείλει πρωτίστως καὶ κυρίως νὰ ἀποβλέπῃ εἰς τὴν διεύθυνσιν ἀπὸ τὴν ἐξωτερικὴν μορφήν τῶν νομισματικῶν φαινομένων εἰς τὰς συγκεκριμένας οἰκονομικὰς πραγματικότητας, αἵτινες κείνται ὀπισθεν αὐτῶν. Τὸ μέγα κοινὸν ἔχει πραγματικῶς ἐξοικειωθῇ τοσοῦτον μὲ τὴν νομισματικὴν ὄψιν τῶν οἰκονομικῶν ζητημάτων, ὥστε αἱ ἀπόψεις τῶν ἐπὶ παρομοίων πραγμάτων νὰ εἶναι αὐτὰ ἐξαιρετικῶς ἀφηρημένα καὶ νὰ ἀφίστανται τῆς πραγματικότητος. Αὕτη εἶναι εἰδικὴ ἡ περίπτωση, ὅσον ἀφορᾷ τὰ οἰκονομικὰ ζητήματα τοῦ κράτους. Χρηματικαὶ πιστώσεις ψηφίζονται καὶ εἰσπράττονται φόροι ἢ ἐκδίδονται δάνεια, πρὸς κάλυψιν τῶν πιστώσεων τούτων, χωρὶς μεγάλην φροντίδα περὶ τῶν οὐσιαστικῶν μεταβολῶν, τὰς ὁποίας συνεπάγονται διὰ τὴν ἐθνικὴν οἰκονομίαν.

Τὸ λάθος τοῦτο ἐπιτείνεται βεβαίως μεγάλως κατὰ καιροὺς, ὅταν αἱ δαπάναι τοῦ κράτους φθάνουν εἰς ἐξαιρετικῶς μεγάλαν ὕψην. Ὅταν αἱ δαπάναι τοῦ κράτους αὐξάνουν μὲ τοσοῦτον γοργὸν ρυθμὸν, ὅπως συμβαίνει εἰς τὴν παρούσαν περίπτωσιν, τὸσον εἰς τὰς ἐμπολέμους ὅσον καὶ εἰς τὰς οὐδετέρας χώρας, δὲν δυνάμεθα πλέον νὰ ἀρκούμεθα εἰς μίαν πολιτικὴν ἰσολογισμόν, ἥτις περιορίζεται εἰς τὴν ψήφισιν πιστώσεων, ἴσως καὶ χωρὶς νὰ διασαφηνίζεταί πως θ' ἀντιμετωπισθῇ ἡ δαπάνη αὕτη. Θὰ εἶναι πραγματικῶς ἀναγκαῖον νὰ μελετηθῇ ἡ προσαρμογὴ τῆς ἐθνικῆς οἰκονομίας, ἥτις θ' ἀποτελέσῃ τὸ πραγματικὸν ἀντιστοιχόν τῆς «νομισματικῆς» οἰκονομίας ἐν καιρῷ πολέμου.

Ἐν καιρῷ πολέμου ἡ μερικῆς κινητοποιήσεως, ἡ ἐργασία καθὼς καὶ οἱ ἄλλοι συντελεστοὶ τῆς παραγωγῆς, θὰ ἐπιταχθοῦν εἰς μεγάλην κλίμακα διὰ τὴν στρατιωτικὴν ὑπηρεσίαν καὶ τὸν στρατιωτικὸν ἐξοπλισμόν. Εἰς τοιαύτας περιπτώσεις θὰ ὀφείλῃ νὰ γίνῃ πᾶν τὸ δυνατόν διὰ τὴν αὐξάνσιν τῶν παραγωγικῶν δυνάμεων τῆς χώρας καὶ τὴν ἀποτελεσματικωτέραν χρησιμοποίησιν αὐτῶν, ἵνα οὕτως ἀποφευχθοῦν ὑπεράγαν αὐστηροὶ περιορισμοὶ ἐπὶ τῶν κανονικῶν προμηθειῶν ἐμπορευμάτων εἰς τὸν ἄμαχον πληθυσμόν. Ἀκόμη καὶ ἐὰν ἐπιτυχάνομεν πολὺ περισσότερα εἰς τὴν πραγματοποίησιν τοῦ σκοποῦ τούτου ἢ ὅσον τὰ περισσότερα κράτη ἔχουν ἐπιτύχει μέχρι τοῦδε, ὀφείλομεν ἐν πάσῃ περιπτώσει νὰ ὑπολογίσωμεν τὴν ἀνάγκην τοῦ ὑποβιβασμοῦ τοῦ ἐπιπέδου τῆς ζωῆς τοῦ ἔθνους. Ὁ κόσμος συνήθως δειλιά νὰ σκεφθῇ σοβαρῶς διὰ τοσοῦτον δυσάρεστα ζητήματα καὶ χρονοτριβεῖ μὲ τὴν ἰδέαν, ὅτι ἡ πτώσις αὕτη θὰ ἡδύνατο ὀπωδήποτε νὰ περιορισθῇ εἰς τὴν οἰκονομίαν τῶν εὐπορούντων. Τοιαῦτα οἰκονομικὰ ἐν τούτοις δὲν θὰ ἡδύνατο νὰ

ἔχουν σπουδαία ἀποτελέσματα εἰς μίαν δημοκρατικὴν χώραν μὲ μίαν ἀνεκτὴν δικαίαν κατανομήν. Εἰς τοιαύτας χώρας ἡ δαπάνη τῶν εὐπορώτερων τάξεων δι' εἶδη πολυτελείας εἶναι σχετικῶς τόσον μικρά, ὥστε τὸ ἐκ τῆς μειώσεως αὐτῆς κέρδος, ἔστω καὶ τῆς μάλλον δραστηκῆς, θὰ εἶναι μικρόν καὶ οὕτω θὰ υἱοθετηθοῦν περιορισμοί, οἱ ὅποιοι θὰ ἐπηρεάζουν σοβαρῶς πολλὰ πρόσωπα, μικροὺ εἰσοδήματος. Ἐν ὁλίγοις, μόνον διὰ τοῦ ὑποβιβασμοῦ τοῦ ἐπιπέδου τῆς ζωῆς τῶν μαζῶν θὰ καταστῇ δυνατόν νὰ ἐλευθερωθῶν ἀρκετὰ παραγωγικὰ δυνάμεις διὰ στρατιωτικῶν σκοποῦς. Εἶναι ἀνάγκη νὰ ἐξοικειωθῇ τὸ μέγα κοινὸν μὲ τὸ γεγονός τοῦτο, ὥστε νὰ μὴ νομίζον, ὅτι θὰ δύνανται νὰ ἐξασκοῦνται νὰ ζοῦν «ὅπως πάντες».

Ὁλοσθόποτε περιορισμὸς ἐπὶ τῆς καταναλώσεως συνεπάγεται, φυσικῶς τῷ λόγῳ, μίαν μείωσιν εἰς τὴν ἀπασχόλησιν ὀρισμένων ἐργατῶν καὶ ἄλλων συντελεστῶν παραγωγῆς. Δὲν πρέπει νὰ ἐπιτρέψωμεν εἰς τὸν ἑαυτὸν μας νὰ τρομοκρατηθῇ ἀπὸ τὰς συνεπείας αὐτάς, οὕτε νὰ ἐξωθηθῶμεν ἐξ αὐτοῦ εἰς τὴν λήψιν ἐξαιρετικῶν μέτρων διὰ τὴν «ἀνακούφισιν τῆς ἀνεργίας». Ἡ ἀπελευθέρωσις τῶν παραγωγικῶν δυνάμεων, ἀποτελεῖ πραγματικῶς αὐτὸν τοῦτον τὸν σκοπὸν τῶν περιορισμῶν τῆς καταναλώσεως, δὲν θὰ ἔχουν δὲ αὐτὰ κανὲν νόημα, ἐὰν αἱ παραγωγικὰ δυνάμεις, αἱ οὕτως ἀπελευθερούμεναι, δὲν δύνανται νὰ χρησιμοποιηθοῦν ἀμέσως διὰ στρατιωτικῶν σκοποῦς.

Ὅθεν, ἡ πολεμικὴ οἰκονομία ἔχει μεγάλας ἀπαιτήσεις ἀπὸ τὴν ἱκανότητα τῆς οἰκονομικῆς προσαρμογῆς τοῦ ἔθνους.

Ἡ προσαρμογὴ εἰς τὰς νέας ἀπαιτήσεις ἀποτελεῖ πραγματικῶς τὸ κύριον πρόβλημα τῆς πολεμικῆς οἰκονομίας. Ὅσα, πράγματι, θεωροῦνται ὡς προβλήματα οἰκονομικῆς πολιτικῆς, εἶναι ἐν τῇ πραγματικότητι ἀπλᾶ ἐξωτερικὰ ἐνδείξεις βαθεῖαν μεταβολῶν ἐν τῇ ἐθνικῇ οἰκονομίᾳ.

Ἡ μάλλον ἐπιθυμητὴ προσαρμογὴ εἶναι, ὡς ἔχει ἤδη τονισθῇ, μίαν ἔντασιν τῆς γενικῆς ἀποδοτικότητος τῆς ἐθνικῆς οἰκονομίας. Πρωτίστως καὶ κυρίως, τὸ ἔθνος ὡς σύνολον ὀφείλει νὰ ἐργασθῇ περισσότερον. Ὁ καλλίτερος τρόπος διὰ τὴν πραγματοποίησιν τοῦ ἐπιθυμητοῦ (desideratum) τούτου, θὰ ἦτο ἡ εἰσαγωγὴ ἐθνικῆς ὑπηρεσίας ἡμισείας ἡμέρας διὰ τὴν πολυάριθμον μερίδα τῶν προσώπων, τὰ ὅποια θὰ ἡδύνατο ν' ἀνταποκριθῶν πρὸς τοιαῦτα καθήκοντα, ἀλλ' οὐχὶ περισσότερα. Ἡ τάξις αὕτη περιλαμβάνει συνταξιούχους, οἵτινες, μολοντί εἶναι πιθανῶς ἀνίκανοι νὰ ἀναλάβουν ὑπηρεσίαν ὀλοκλήρῳ ἡμέρας, θὰ ἡδύνατο ἐν τούτοις νὰ ἐργασθοῦν ἀποτελεσματικῶς ἡμισίαν ἡμέραν. Ἐπίσης περιλα-

βάνει ἕνα ἀριθμὸν γυναικῶν, αἵτινες, παρὰ τὰ ἐπείγοντα οἰκιακά τῶν καθηκόντων, θὰ ἡδύνατο εὐκόλως νὰ διαθέσουν ὥρας τινας τῆς ἡμέρας δι' ἄλλην ἐργασίαν. Εἶναι περίεργον, ὅτι ἡ σπουδαιότης τῆς ἐργασίας ἡμισείας ἡμέρας δὲν ἔχει ἀκόμη γίνῃ ἀντιληπτὴ καὶ ὅτι ὁ κόσμος δὲν ἔχει ἀκόμη κατανοήσῃ πόσον κολοσσιαία αὐξήσις τοῦ ὄγκου τῆς ἐθελοντικῆς ὑπηρεσίας θὰ ἡδύνατο νὰ ἐξασφαλισθῇ ὑπὸ τοῦ ἔθνους, κατὰ τὸν τρόπον τούτον. Κατὰ δεύτερον λόγον, μία παράταξις τῶν ὥρων τῆς ἐργασίας θὰ ἔπρεπε νὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν. Ἀκόμη καὶ μία παράταξις τῶν ἐργασίμων ὥρων ἀπλῶς καὶ μόνον ἡμισείας ὥρας, θὰ ἦτο μία πολύτιμος συνεισφορά διὰ τὴν ἐθνικὴν οἰκονομίαν. Εἰς εἰδικὰς τινὰς περιπτώσεις, ἔχομεν προχωρήσει περισσότερο, ἀλλ' ἡ καλὴ ἐννοουμένη οἰκονομία θὰ ὀφείλῃ ν' ἀποβλέπῃ εἰς μίαν μετριοπαθεῖς παράταξιν τῶν ὥρων τῆς ἐργασίας, καθ' ὅλην τὴν γραμμὴν. Ἐπίσης καὶ ἐξῆς σφαλιζέτω κάποιον κέρδος ἐκ τοῦ περιορισμοῦ περιττῶν διακοπῶν. Πρὸς τοῦτοις, αἱ διακοπαὶ θὰ ἡδύνατο νὰ περιορισθοῦν εἰς περιπτώσεις, καθ' ἃς πλήρης ἀπασχόλησις κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἔτους καθιστᾷ αὐτὰς ἀπαραίτητους.

Ἐπιπροσθέτως, ἡ παραγωγὴ ὀφείλει νὰ αὐξηθῇ, διὰ μίαν ἐκτεταμένην ὀρθολογιστικὴν ὁργανώσεως τῆς ὅλης ἐργασίας τοῦ ἔθνους. Δοκιμαστικὰ προσπαθεῖται πρὸς τὴν κατεύθυνσιν ταύτην, ἔχουν ἀληθῶς λάβει χώραν, ἀλλὰ μένουσιν πολλὰ ἀκόμη νὰ γίνων καὶ οἱ εἰδικοί ἐπὶ τῶν διαφόρων κλάδων ἐργασίας ὀφείλουν νὰ κατανοήσουν, ὅτι ἔχουν μίαν σπουδαίαν ἀποστολὴν νὰ ἐπιτελέσουν, ὅσον ἀφορᾷ τὰ ὡς ἄνω.

Ἡ ὀρθολογιστικὴ ἀποψις δὲν πρέπει νὰ ὀπισθοχωρήσῃ πρὸ μειώσεων ἢ καταργήσεων εἰς τὰ πεδία ἐκεῖνα, εἰς τὰ ὅποια εἶναι δυνατόν νὰ πραγματοποιηθοῦν αὐτὰ, χωρὶς νὰ προσεξήσουν σοβαρὰς δυσχερείας εἰς τὸ κοινόν. Ἐν παράδειγμα ἐπὶ τοῦ προκειμένου, εἶναι ἡ κατάργησις ὀρισμένων ἐπιβατικῶν ἀμαξοστοιχιῶν καὶ αὐστηροτέρα οἰκονομία εἰς τὴν ἀναμένειν τοῦ τροχαίου ὀλοκλήρου. Ἐν καιρῷ πολέμου, αὐστηρὰ ὀρθολογιστικὴ ὁργανώσις τῆς ὑπηρεσίας αὐτῆς δέον νὰ προηγηθῇ τῶν ἐν λόγῳ desiderata.

Αὐτὸ μᾶς ὁδηγεῖ εἰς τὴν δεύτεραν ὄψιν τῆς πολεμικῆς οἰκονομίας, τὴν μείωσιν τῆς καταναλώσεως. Εἰς ὅλας τὰς τάξεις ὁ κόσμος κάμνει περικοπὰς. Ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν περίπτωσιν ταύτην, τείνουσιν νὰ περιορίζωνται εἰς νομισματικὰς ἀφηρημένας ἐννοίας καὶ ὁρῶμεν πρὸ τῆς ἀγαναγνώσεως τῆς ἀνάγκης μειώσεως εἰς συγκεκριμένας περιπτώσεις. Τὸ κράτος ὀφείλει νὰ ἡγήθῃ, ὅσον ἀφορᾷ τὰς πραγματικὰς περικοπὰς. Αἱ δαπάναι τοῦ προϋπολογισμοῦ διὰ μὴ

[Ἡ συνέχεια εἰς τὴν 2αν σελίδα]

ΘΕΜΑΤΑ ΕΚ ΤΟΥ ΤΡΑΠΕΖΙΤΙΚΟΥ ΚΥΚΛΟΥ

ΠΩΣ ΑΝΤΙΛΑΜΒΑΝΕΤΑΙ ΤΟ ΚΟΙΝΟΝ ΤΟ ΕΡΓΟΝ ΤΗΣ ΤΡΑΠΕΖΗΣ

ΜΙΑ ΔΙΑΦΩΤΙΣΤΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ

Ὅσοι δὲν ἐμελέτησαν τὴν Τραπεζικὴν ἐπιστήμην, καθὼς καὶ ὅσοι δὲν ἦλθον εἰς ἐπαφὴν μὲ τὰς συναλλακτικὰς ὑπηρεσίας τῶν Τραπεζῶν, εἶναι ὀλίγον δύσκολον νὰ σχηματίσωσιν σαφὴ ἰδέαν τῶν ἐν αὐταῖς διατελούντων. Τοῦτο δὲ κατ' ἀντίθεσιν μὲ ὅ,τι ἀφορᾷ τοὺς λοιποὺς κλάδους τῶν ἐργασιῶν.

Ὅσας ἐπισκεπτόμεθα ἐν ἐργαστασίῳ ἢ ὅσας βλέπομεν ἐν βιομηχανικῶν film, ἢ φαντασίαν μᾶς ἀποκτᾷ ἀμέσως σαφὴ εἰκόνα περὶ αὐτῶν. Δυνάμεθα νὰ παρακολουθήσωμεν τὰ στάδια τῆς παραγωγῆς, καὶ ἀκόμη ὅταν δὲν ἐννοοῦμεν τὰς χημικὰς ἢ ἄλλας μεθόδους, ἡμποροῦμεν νὰ παρατηρήσωμεν πῶς κατεργάζονται καὶ τελειοποιοῦνται αἱ πρώται ὕλαι. Ἀκόμη δυνάμεθα νὰ ἴδωμεν πῶς μεταχειρίζονται τὰς δυνάμεις, αἵτινες πρὸ τινων δεκαετηρίδων ἦσαν εἰσὶ ἀγνωστοὶ ἢ ἀδάμαστοι καὶ τότε σχηματίζομεν ἐντυπώσεις αἰνιδικὰς ἐπὶ τῇ ἀδύνατον ἐξελίξεως μᾶς πεπολιτισμένης κοινωνίας.

Δυνάμεθα δηλαδὴ νὰ ἔχομεν μίαν γενικὴν ἀντίληψιν περὶ τῆς ἐκμεταλλεύσεως τῶν διαφόρων παραγωγικῶν κλάδων, οἷον τῶν μεταλλείων καὶ τῶν δασῶν, τῆς γεωργίας, τῆς βιομηχανίας, τῆς ἀλιείας, τῶν μεταφορῶν, ὡς καὶ μικροτέραν τοιαύτην περὶ τοῦ ἐμπορίου. Ἀντιστρόφως ὅμως, καὶ ἡ λεπτομερεστέρᾳ ἐπίδειξις τῆς ἐργασίας μιᾶς ασφαλιστικῆς εταιρίας δὲν δύνανται νὰ καταστήσῃ νοητὸν εἰς τί ἀποβλέπει αὕτη. Παρ' ὅλον τοῦτο, ὅμως, πᾶς τις γνωρίζει, ὅτι αἱ ασφαλιστικαὶ ἐταιρίαι ἀσφαλίζουν τὸν πελάτην τῶν ἀπὸ διαφόρους κινδύνων, αἱ δὲ σχέσεις τῶν τελευταίων τούτου μὲ τὴν ἐταιρίαν εἶναι στερεότυποι: ἀγοράζει ἀσφάλειαν ἐναντὶ ὀρισμένου κινδύνου, διατυπωμένου εἰς τὸ ασφαλιστήριον συμβόλαιον.

Ὅλος διαφορετικὴ ὅμως εἶναι ἡ κατάσταση, καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὰς ἐμπορικὰς Τραπεζάς. Αἱ ἐργασίαι τῶν Τραπεζῶν δὲν δύνανται νὰ ἐπιδειχθῶσιν ὑλοποιημένα, ὡς π. χ. τὰ ἐμπορεύματα καὶ λοιπὰ προϊόντα. Οὐδὲ δύνανται αἱ Τράπεζαι νὰ προτάξωσι τὸ ἐνιαῖον τῶν ὑπηρεσιῶν τῶν ασφαλιστικῶν ἐταιριῶν. Αἱ Τράπεζαι κέκτληται ποικίλιν ὑπηρεσίαν, ἡ δὲ θέσις τῶν πελατῶν αὐτῶν ἀπέναντι τῶν δὲν εἶναι πάντοτε ἡ αὕτη, δεδομένου ὅτι οὗτοι ἀντιπροσωπεύουσι διάφορα συμφέροντα, ὡς τὰ δημιουργούμενα μεταξὺ τοῦ αἰτουμένου καὶ τοῦ παραχωροῦντος πίστωσιν, τοῦ ἀγοραστοῦ πρὸς τὸν πωλητὴν, τοῦ εἰσαγωγέως πρὸς τὸν ἐξαγωγέα κ.ο.κ.

Τοιαύτη ποικιλία συμφερόντων δύνανται νὰ ἐκπροσωπηθῇ παρ' ἐνὸς καὶ μόνοις πελάταις εἴτε ταυτοχρόνως, εἴτε εἰς διάφορα χρονικά διαστήματα. Τούτων δοθέντων, οὐ μόνον αἱ τραπεζικαὶ ἐρ-

γασίαι καθίστανται δυσκόλως κατανοήσιμοι, ἀλλὰ καὶ οἱ πελάται βλέπουσι ταύτας ὑπὸ τελείως διαφορετικῶν πρὶσμα.

Τὰ πράγματα περιπλέκονται ἐτι περισσότερο εἰς τὰς χώρας, ὅπου αἱ τραπεζικαὶ ἐργασίαι τελοῦσιν ὑπὸ κρατικὸν ἐλεγχον. Εἰς ἄλλας πάλιν χώρας αἱ Τράπεζαι ἔχουσι συμπλήρει μεταξὺ τῶν ἑνωσιν, ἥτις ρυθμίζει τὰ ζητήματα τῶν προμηθειῶν, τῶν ὄρων καταθέσεων κλπ.

Τέλος ἀλλαχοῦ ὑπάρχει ὁ θεσμὸς τοῦ κυβερνητικοῦ ἐλεγκτοῦ παρὰ ταῖς διαφορὰς Τραπεζαίς. Ἐξ ἄλλου, εἰς ὅλα γενικῶς τὰ κράτη, αἱ Τράπεζαι εἶναι υποχρεωμέναι νὰ δημοσιεύωσι τὰς μηνιαίας Καταστάσεις τῶν καὶ τοὺς ἐξαμηνιαίους ἰσολογισμοὺς τῶν. Πάντα ὅμως τ' ἀνωτέρω οὐδόλως διαφωτίζουν τὸν ἀμνηστὸν περὶ τοῦ ὁλοῦ τῶν Τραπεζῶν, πᾶσα δὲ ἀπόπειρα ἐγκύψεως αὐτοῦ εἰς τὸ τραπεζικὸν δίκαιον ἢ τὰς σχετικὰς στατιστικάς, θὰ ἔχη ὡς μοναδικὸν ἀποτέλεσμα τὴν ἐπίτασιν τῆς συγχύσεως τῆς ἐν τῷ ἐγκεφάλῳ τοῦ εἰκόνας.

Ἐνταῦθα δέον νὰ τονισθῇ, ὅτι αἱ τραπεζικαὶ ἐργασίαι οὐδόλως ἐπεκτείνονται ἐφ' ὀλοκλήρῳ τῆς ἀγορᾶς κεφαλαίων καὶ χρήματος καὶ ὅτι αἱ Τράπεζαι, ἐκτὸς τῆς σφαίρας τῶν ἐργασιῶν τῶν, οὐδεμίαν ἀσχοῦναι δεσπόζουσιν ἐπιδρομήν, τὸσον ἐπὶ τῆς ἀγοραστικῆς ἀξίας τοῦ νομίσματος, ὅσον καὶ ἐπὶ τῶν τιμῶν τῶν ἐπιτοκίων. Τ' ἀνωτέρω δεδομένα συστηματικῶς ἀγνοοῦνται ἀπὸ τὴν μεγάλην μερίδα τῆς κοινῆς γνώμης. Οὕτω, παράπονα διατυπώνονται συχνάκις ἐναντίον τῶν Τραπεζῶν διὰ τὴν στενὴν παραχώρησιν πιστώσεων ἐτι δὲ αἱ ἐμπορικαὶ Τράπεζαι κατηγοροῦνται ἐνίοτε διὰ τὴν ἐπερχομένην μεταβολὴν τῆς ἀγοραστικῆς ἀξίας τοῦ νομίσματος, ἐνῷ, ὅπως ἀντιθέτως, αὐταὶ εἶναι αἱ κυρίως ζημιούμεναι ἐκ τῆς τοιαύτης μεταβολῆς. Ἄλλοι πάλιν, ἐπιροίπτουσι τὴν μομφὴν εἰς τὰς Τραπεζάς, ὅτι καθίστανται «Παραγωγικαὶ» Ἐπιχειρήσεις διὰ τῶν ὑψηλῶν ἐπιτοκίων, ἐνῷ, ὡς ἀνεφέραμεν ἀνωτέρω, αὐταὶ εἰσὶν ἄμοιροι τῆς αὐξήσεως τῶν ἐπιτοκίων, ἐνῷ ἀντιστρόφως ἢ παρ' αὐτῶν ἐνίσχυσις τῶν παραγωγικῶν ἐπιχειρήσεων εἶναι κολοσσιαίως σπουδαιότητος διὰ τὴν Ἑθνικὴν Οἰκονομίαν.

Ἐκ γενομένων δημοσίων συζητήσεων εἰς τὴν ἁλλοδαπήν, ἐπεστηρίχθη, ὅτι αἱ Τράπεζαι οὐδόλως ἀσχοῦσι παραγωγικὸν ἔργον, ἀλλ' ὅτι προσπαθοῦσι νὰ ἀσκήσωσιν ἐπιδρομήν ἐπὶ τῶν ἐμπορικῶν καὶ βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων, μὲ σκοπὸν τὸν πορισμὸν περισσότερων κερδῶν. Τὰς ἐννοίας ταύτας θὰ προσπαθῶμεν νὰ ἀναλύσωμεν κατωτέρω.

Ζωτικὴν σημασίαν ἔχει διὰ τὴν σύγχρονον παραγωγὴν, καὶ δὴ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Σκέψεις καὶ Κρίσεις.—Ὁ Πόλεμος καὶ αἱ θαλάσσιαι μεταφοραί. Ἡ ἑλληνικὴ ἐμπορικὴ ναυτιλία	Σελὶς 3
Αἱ οἰκονομικαὶ συνέπειαι τῆς καταλήψεως τῆς Δανίας καὶ Νορβηγίας ὑπὸ τῶν Γερμανῶν	» 5
Ζητήματα (ἐκ τῆς νομοθεσίας τῶν διεθνῶν συμφηρι-σμῶν (Clearings))	» 5
Τὰ κυριώτερα Ἐμπορεύματα	» 6
Ἐξωτερικὰ καὶ Ἐσωτερικὰ Οἰκονομικὰ Εἰδήσεις	» 7
Τὰ Κυριώτερα Πολιτικὰ καὶ Οἰκονομικὰ Γεγονότα	» 8

ΠΑΘΗΤΙΚΟΝ

ΠΙΣΤΩΣΙΣ

«Συμβολὴ εἰς τὴν ἱστορίαν τῆς Φι-
λαρμονικῆς Σχολῆς Κεφαλληνίας»
ὑπὸ Μ. Π. Ἀλιβιζάτου Ἐκδοσις Ἑλλην.
Ἐκδοτ. Ἑταιρίας, Ἀθῆναι 1940.

ΕΞΩΤΕΡΙΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑΙ ΕΙΔΗΣΕΙΣ

ΝΟΤΙΟΣΛΑΥΪ'Α

Συνεπεία των κατά το πρώτον τρίμηνον επικρατησάντων δυσμενών καιρικών συνθηκών, επηρέασθησαν εις την γεωργίαν της χώρας ζημιαί σοβαραί, κατόπιν τούτου δε προβλέπεται, ότι θα είναι πολύ δύσκολον να διατεθούν προς εξαγωγών σημαντικά ποσότητες γεωργικών προϊόντων. Έν συγκρίσει προς την κανονικήν, ή εφετεινή παραγωγή, αίτου θα έμφανισή μειώσεις, υπολογιζομένην εις 50 ο/ο, ή δε του άραβοσίτου μειώσεις 30 ο/ο έως 40 ο/ο, όθεν θα παραστή πιθανώς άνάγκη εισαγωγής άραβοσίτου εκ Ρουμανίας.

Αναφορικάς προς τας μετα της άλλοδαπής έμπορικας σχέσεις της Νοτιοσλαυίας, περί των κατωτέρω παρατίθενται συνοπτικώς αι μάλλον πρόσφατοι πληροφορίες, δέον να τονισθή, ότι από της έναρξεως του πολέμου ή χώρα συναντά μεγάλας δυσκολίας εις την ανάπτυξιν της οικονομικής δραστηριότητός της, εκ της άκουσίας μειώσεως των εισαγωγών της. Συγκεκριμένως, ή ποσότης των εισαγομένων εκ του έξωτερικού ύφαντουργικών πρώτων ύλών (νημάτων βάμβακος κλπ.) ήλαττώθη λαν, κατόπιν της διακοπής προμηθείας νημάτων εκ Γερμανίας, Τσεχοσλοβακίας και Ιταλίας, συνεπεία του πολέμου. Λόγω της δυσχερούς ταύτης καταστάσεως, παρουσιάζεται ήδη ή δυνατότης εφοδιασμού εις άναγκαίας πρώτας ύλας υπό της Αγγλίας και της Γαλλίας, αΐτινες, κατά τον «Economist», θα ήσαν διατεθειμένοι να προμηθεύονται εις αντίταλλαγμα εκ Νοτιοσλαυίας όρυκτά, οικοδομικήν ξυλείαν, σφάγια και γαλακτομικά προϊόντα. Συναφώς εγγίνοντες του Απριλίου, ότι αι υπό του κ. Μπελιν, ύποδιοικητού της Έθνικής Τραπεζής της Νοτιοσλαυίας, διεξαχθείσαι εν Λονδίνω έμπορικαι συνεννοήσεις εύωδόθησαν.

Τήν δην Μαΐου ήρχισαν αι έργασίαι της μονίμου γεωμετρονοσλαυικής επιτροπής, ήτις επρόκειτο να εξέτασθ το ζήτημα της εν Νοτιοσλαυία τιμής του μάρκου, περί της εκυκλοφόρου φήμας, ότι αύτη θα ηυξάνετο, το ζήτημα τιμών των εις Νοτιοσλαυίαν εξαγομένων γεωμινικών έμπορευμάτων, αΐτινες ανήλθον κατά 40 ο/ο από της έναρξεως του πολέμου, ως και των τιμών των νοτιοσλαυικών γεωργικών προϊόντων, των οποίων ή εις Γερμανίαν εξαγωγή ήρξθη σημαντικώς, τέλος την γεωμινικήν επιθυμίαν, όπως διατηρηθή άμείων των ποσοστών των εις μετάλλα και μεταλλεύματα προμηθειών του Ράιχ, ενώ ή Νοτιοσλαυία έννοει να κρατήσθ το μεγαλύτερον μέρος αυτών δια τας άνάγκας της εθνικής άμύνης. Έξ άλλου εγγίνοντες, ότι τον Απρίλιον συνήθη συμφωνία δια της ανταλλαγής σιδηροδρομικών νοτιοσλαυικού βωξίτου, έναντι όπτανθρακος. Τα εις Γερμανίαν αποστελλόμενα βαγόνια με βωξίτην θα επιτρέφουν πλήρη γεωμινικού όπτανθρακος.

Αφ' ετέρου, την 10ην Απριλίου, ύπεγράφη εν Βελιγροδίω, μεταξύ Νοτιοσλαυίας και Ούγγαρίας νέον έμπορικόν σύμφωνον, επί τη βάσει του οποίου θα αύξηθούν αι εκ της Ούγγαρίας νοτιοσλαυικά προμηθειαι μηχανών, χημικών και κλωστούφαντουργικών προϊόντων, σιδηρά και σιδηρομεταλλεύματος, εις αντίταλλαγμα δε ή Νοτιοσλαυία θα προμηθεύη ξυλείαν, δέρματα, χαλκόν και λιγνίτην. Έπίσης ή εις Μόσχαν άναχωρήσασα τον Απρίλιον νοτιοσλαυική οικονομική αντιπροσωπεία, ύπέγραψε την 11ην Μαΐου συνθήκην έμπορίου και ναυτιλίας μετά της Σοβιετικής Ένώσεως, προσέτι δε και πρωτόκολλον, δια του οποίου προβλέπεται ή άμοιβάς έγκαταστάσεις έμπορικών αντιπροσωπειών. Εικάζεται, ότι ή Ρωσία θα καλύπτει τας άκείρας τας νοτιοσλαυικάς άνάγκας εις άνθρακίτην, μεταλλεύματα, ξυλείαν και πρώτας ύλας δια την εθνικήν άμυναν, έναντι παροχής υπό της Νοτιοσλαυίας κονσερβών, χαλκού, καπνού και δημητριακών προϊόντων.

ΡΟΥΜΑΝΙΑ

Ο εφετεινός χειμών, ό οποίος ήτο εξαιρετικός μακρός, διήρμυς και πρωίμος, παρηπόδισε την κανονικήν εκτέλεσιν των έργασιών της φθινοπωρινής απορίας, αι δε έαριναι βροχαι παρηγόλησαν σοβαρώς τας καλλιεργητικές έργασίας. Υπολογίζεται ότι ή καλλιεργηθείσα εφέτος έκτασις είναι κατά 20 ο/ο μικρότερα της περυσινής.

Κατ' απόφασιν του κυβερνητικού οικονομικού συμβουλίου, ληφθείσαν κατά τας αρχάς Μαΐου, θα επιβληθή προς το συμφέρον της εθνικής άμύνης έλεγχος επί του συνόλου των αποθεμάτων της χώρας εις ξυλείαν, γαιάνθρακος, πετρελαίου, βάμβακα, δημητριακά, τρόφιμα και νομήν. Τό άνωτέρω μέτρον άποτελεί, ως άνεκινώθη, τό πρώτον βήμα προς την οικονομικήν κινητοποίησιν της χώρας. Έξ άλλου, λήγοντος του Απριλίου, είχεν αποφασισθή

υπό του ρουμανικού επιτροπάτου πετρελαίου, όπως επιβληθή κυβερνητικός έλεγχος εις τας διυλιστήρια πετρελαίου.

Συμφώνως προς στατιστικάς πληροφορίες, δημοσιευθείσας εν Βουκουρεστίω και μεταδοθείσας υπό του πρακτορείου Reuter κατά το πρώτον ήμισυ του Απριλίου, οι Σύμμαχοι ήγόρασαν εν Ρουμανία κατά τους πρώτους έπτά μήνας του πολέμου ποσότητα πετρελαίου διπλασίαν περίπου εκείνης, την όποιαν ήγόρασεν ή Γερμανία. Αι εξαγωγαι ρουμανικού πετρελαίου από 1ης Σεπτεμβρίου 1939 μέχρι 1ης Μαρτίου 1940 ανήλθον εις τόνους 2.000.000, εκ των οποίων τόνους 550.000 εξέχθησαν εις την Μεγάλην Βρετανίαν, 195.000 εις την Γαλλίαν και 425.000 εις την Γερμανίαν. Κατά τους πρώτους τρεις μήνας του πολέμου αι εξαγωγαι πετρελαίου εκ Ρουμανίας είχον ανέλθει εις 760.000 τόνους, εκ των οποίων τόνους 300.000 εξέχθησαν εις Μεγάλην Βρετανίαν, 77.000 εις Γαλλίαν, και 100.000 εις Γερμανίαν. Τον Μάρτιον εξέχθησαν 290.000 τόνους, εκ των οποίων 118.000 ήγοράσθησαν υπό της Μεγάλης Βρετανίας, 13.000 υπό της Γαλλίας και 39.000 υπό της Γερμανίας.

Μεταξύ Αιγύπτου και Ρουμανίας διεξάγονται από τινος διαπραγματευόμενοι δια της ταυτοχρονον ανταλλαγής 13 εκατομμυρίων χιλιογράμμων αιγυπτιακού βάμβακος, έναντι προϊόντων ρουμανικού πετρελαίου. Έπίσης μετά της Τουρκίας ύφισταται συμφωνία δια την ανταλλαγής 5 εκατομμυρίων χιλιογράμμων τουρκικού βάμβακος, έναντι ρουμανικού πετρελαίου. Το πετρέλαιον έχει ήδη παραδοθή εις την Τουρκίαν και εκ του βάμβακος παρεδόθησαν χγρ. 3.200.000, τό δε υπόλοιπον πρόκειται να παραδοθή συντόμως.

Διά νόμου, εσχάτως ψηφισθέντος υπό της γεροσίας, έπωλήθησαν τὰ προϊόντα των δασών του Rasea και του Píripig εις την εταιρίαν Deutsche Forst und Holzwirtschafts Gesellschaft, της οποίας ή έδρα εδρίσκεται εν Γερμανία. Η πώλησις αύτη ένηργήθη έντός του πλαισίου της έμπορικης συμφωνίας μετά της Γερμανίας, ή δε σύμβασις ίσχύει δια 30 έτη.

Μετά την έκπνοήν της συμβάσεως, αι έγκαταστάσεις θα περιέλθουν εις τό ρουμανικόν κράτος.

ΤΟΥΡΚΙΑ

Υπό του τουρκικού ύπουργείου του έμπορίου έδημοσιεύθησαν τὰ άποτελέσματα του έξωτερικού έμπορίου κατά το πρώτον τρίμηνον του 1940. Συγκρινόμενα προς τὰ του άντιστοιχού περυσινού τριμήνου, εμφανίζουσ τας κάτωθι αύξομειώσεις (οι έντός παρενθέσεως αριθμοί άφορουν τό 1939): **Εισαγωγαι.** Έκ Γερμανίας 24 ο/ο του συνόλου των τουρκικών εισαγωγών (51 ο/ο), εξ Ιταλίας 18 ο/ο (9 ο/ο), εκ Μεγάλης Βρετανίας και Γαλλίας 13 ο/ο (9 ο/ο), εκ των Βαλκανίων 10 ο/ο (4 ο/ο). **Εξαγωγαι.** Εις Γερμανίαν 6 ο/ο του συνόλου των τουρκικών εξαγωγών (37 ο/ο), εις Ιταλίαν 27 ο/ο (10 ο/ο), εις Μεγάλην Βρετανίαν και Γαλλίαν 20 ο/ο (10 ο/ο), και εις τὰ Βαλκάνια 10 ο/ο (3 ο/ο). Κατά τους τρεις πρώτους μήνας του 1939, αι εις Γερμανίαν τουρκικαι εξαγωγαι είχον ανέλθει εις τὰ 52 ο/ο του συνόλου των τουρκικών εξαγωγών.

Αφ' ετέρου, κατά τας προσφάτους έγκύρους πληροφορίες, εγγίνωσθη, ότι ή υπό της Γερμανίας κατάληψις της Δανίας έσχεν ως αποτέλεσμα μεγάλην ζήτησιν φών εκ Τουρκίας υπό της Μεγάλης Βρετανίας. Αρχομένου του Μαΐου, εύρίσκετο υπό φόρτωσιν δι' Αγγλίαν σημαντική ποσότης φών, άνεμμένοτο δε, ότι θα αποστελλώνται έβδομημεθιάς μεταξύ 5.000 και 10.000 κιβωτίων φών. Μέχρι τούδε, αι μεγαλύτεραι ποσότητες φών της Τουρκίας εξέχγοντο εις Γερμανίαν, Ιταλίαν και Ισπανίαν.

Αι προσπάθειαι προς βελτίωσιν της οικονομικής συγκροτήσεως της χώρας συνεχίζονται ήραστήρως υπό της κυβερνήσεως. Ούτω, τον Απρίλιον ενεκρίθη υπό του ύπουργείου των δημόσιων έργων πίστωσις εκ λιρών Αγγλίας 10 εκατομμυρίων, δια την επιτάχυνσιν της άποπερασσεως των από του 1937 υπό κατασκευήν δύο σιδηροδρομικών γραμμών, των συνδεουσών την Τουρκίαν μετά του Ιράκ και του Ιράν. Έξ άλλου, κατά πληροφορίας του έν Κων) πόλεϊ άνταποκριτού των «Financial Times» του Λονδίνου, ή τουρκική κυβερνήσις άπερσισε να άναθέσθ εις άγγλικούς οίκους διάφορα έργα ηλεκτρικών εγκαταστάσεων καθ' όλην την χώραν. Ήδη ύπεγράφη μεταξύ της Eti Bank και της Metropolitan Vickers Electrical Co. σύμβασις δια την εγκατάστασιν του πρώτου ηλεκτρικού κεντρικού σταθμού εν Τσαταλαγτζή, εις την άνθρακοφόρον περιοχήν της Ηρακλείας. Τό έργοστάσιον ούτο, μεγάλης ηλεκτρικής δυνάμεως, θα στοιχίσθ λίρας Αγγλίας 1.500.000, ή παραγωγή δε τούτου θα χρησιμομέσθ εις τον συγχρονισμόν και την επέκτασιν της

ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟΝ ΑΞΙΩΝ

Τό επίπεδον των τιμών εις τό χρηματιστήριον αξιών ήτο, περί τὰ μέσα Μαΐου, εις επίπεδον έλαφρώς κατωτέρων, εν συγκρίσει προς τας τιμάς εις τὰ μέσα του προηγούμενου μηνός Απριλίου ε. έ.

Η μείωσις των τιμών άποδίδεται εις την έπιφυλακτικότητα και την έλλειψιν ένδιαφέροντος της αγοράς, επηρεασθείσης εκ των έξωτερικών γεγονότων (επέκτασις του πολέμου εις Ολλανδίαν και Βέλγιον). Η συνολακτική κίνησις, ως ήτο ερόμενον, κατά τό άνωτέρω χρονικόν διάστημα, ήτο λίαν περιορισμένη.

ΚΤΗΜΑΤΑΓΟΡΑ ΑΘΗΝΩΝ

Τὰ διατεθέντα δι' άγοράς άκινήτων κεφάλαια, από 10-4-1940 μέχρι 7-5-1940, εις την περιφέρειαν του Υποθηκοφυλακείου Αθηνών, ανήλθον εις τὰ κάτωθι ποσά :

10/4 - 16/4/1940	δρχ. 45.957.000
17/4 - 23/4/1940	» 36.520.000
24/4 - 30/4/1940	» 38.149.000
2/5 - 7/5/1940	» 35.822.000
Σύνολον	» 151.448.000

έναντι δρχ. 116,7 από 13-3-1940 μέχρις 9-4-1940 και δρχ. 117,7 από 14-2-1940 μέχρι 12-3-1940.

Ο ΤΙΜΑΡΙΣΜΟΣ

ΧΟΝΔΡΙΚΗΣ ΠΩΛΗΣΕΩΣ ΚΑΤΑ ΤΟΝ ΑΠΡΙΛΙΟΝ

Κατ' άνακοίνωσιν της ύπηρεσίας του Άνωτάτου Οικονομικού Συμβουλίου, ό τιμάρθμος χονδρικής πωλήσεως, κατά τον παρελθόν μήνα Απριλίου, ανήλθεν εις 2.560 έναντι 2.493 του μηνός Μαρτίου. Οι κατά κατηγορίας τιμάρθμοι έχουν ως ακολούθως :

	Μάρτ.	Απρ.
1) Γεωργικά προϊόντα	2.646	2.671
2) Ζωικής προελεύσεως	2.525	2.551
3) Βιομηχανικά	2.365	2.486
4) Κούσμοι	2.554	2.557
Γεν. Τιμάρθμος	2.493	2.560
5) Έγχώρια	2.400	2.421
6) Άλλοδαπά	2.560	2.662

Η παρατηρουμένη ύψωσις του τιμάρθμου, οφείλεται κυρίως εις την αύξσιν των τιμών των βιομηχανικών προϊόντων, πολλά των οποίων, ως εισαγόμενα εκ του έξωτερικού, έπέδρασαν και εις την ύψωσιν του τιμάρθμου των άλλοδαπων προϊόντων.

ΑΙ ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ ΥΠΕΓΓΥΩΝ ΠΡΟΣΟΔΩΝ

Κατ' άνακοίνωσιν της διεθνούς οικονομικής επιτροπής, αι εισπράξεις των ύπεγγύων εις τό δημόσιον χρέος προσόδων ανήλθον κατά τον μήνα Μάρτιον ε. έ. εις δρ. 286.467.244 έναντι δρχ. 340.689.444 του Μαρτίου 1939.

Αι ύπέγγυοι εις τό Προσφυγικόν δάνειον εισπράξεις ανήλθον κατά τον Μάρτιον 1940 εις δρχ. 44.455.387, έναντι δρχ. 57.096.366 του Μαρτίου 1939.

Αι συνολικαι από 1' Ιανουαρίου μέχρι 31 Μαρτίου 1940 εισπράξεις εν συγκρίσει προς την αύτην χρονικήν περίοδον του παρελθόντος έτους ανήλθον. 1) 1)40—31)3)40 δρ. 1.078.004.313 1) 1)39—31)3)39 δρ. 1.166.235.891.

Ο ΚΑΠΝΟΣ «BIRTZINIA» EN ΕΛΛΑΔΙ

Ο άφιχθείς εις την Ελλάδα Αγγλος ειδικός δια την καλλιέργειαν του καπνού ποιικιλίας «Birtzinia», έπισκεφθείς τό Αργινιον, Ιωάννινα, Φιλίππια και Κατερίνην, άπεφάνθη, ότι εκ των επιτευχθέντων προϊόντων της πειραματικής εις την χώραν μας καλλιέργειας αύτου, καλλιτέρας ποιότητος είναι τὰ προϊόντα της περιφερείας Κατερίνης.

Παρετήρησεν όμως, ότι τὰ προϊόντα τόσο του Αργινίου, όσον και της Κατερίνης, ύστερούν εις μέγεθος και πάχος φύλλων, των επιτυγχανομένων εις τας συστηματικάς καλλιέργειας «Birtzinia» του έξωτερικού.

τουρκικής βιομηχανίας γαιάνθρακος. Έπίσης, κατά πληροφορίας της Agence Economique et Financiere εξ Αγκύρας, ό τουρκος πρωθυπουργός, κατόπιν των άποτελεσμάτων των ένεργηθειών εις την περιφέρειαν του Raman γεωτρήσεων, πρόκειται να ζητήσθ πίστωση δια την εκμετάλλευσιν των πετρελαιοφόρων τούτων πηγών.

ΕΣΩΤΕΡΙΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑΙ ΕΙΔΗΣΕΙΣ

Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΤΑΠΗΤΟΥΡΓΙΑ ΚΑΤΑ ΤΟ 1939

Ο Έλληνικός Ταπητουργικός Όργανισμός εξέδωσε στατιστικά στοιχεία περί της εν Έλλάδι ταπητουργίας κατά τό έτος 1939 και περί της εξέλιξεως αύτης από των προηγούμενων έτών.

Ός προκύπτει εκ των στοιχείων τούτων, ή παραγωγή και πώλησις ταπήτων από του 1934 εξέλιχθη ως εξής :

Εις τετραγ. μέτρα	Πωλήσεις
Έτη	Παραγωγή Έσωτερικού και Έξωτερικού
1934	57.243 52.000
1935	66.513 55.809
1936	63.282 60.508
1937	66.379 74.980
1938	69.388 64.103
1939	69.220 64.332

Η άνωτέρω παραγωγή κατανέμεται εις παραγωγήν ταπητουργικών επιχειρήσεων και σχολών του ΕΤΟ ως εξής :

Εις τετραγ. μέτρα	Σχολών
Έτη	Ταπητουργ. Έπιχειρήσεων ΕΤΟ
1934	53.788 3.455
1935	61.813 4.700
1936	58.217 5.065
1937	59.446 6.933
1938	61.585 7.803
1939	63.156 6.064

Διά την παραγωγήν του έτους 1939 καταναλώθησαν μάλλινα νήματα όκ. 153.378, μέσης αξίας δρχ. 152 κατ' όκάν και βαμβακερά νήματα όκ. 67025 μέσης αξίας δρχ. 100 κατ' όκάν.

Αι άπασχοληθείσαι εργάτριαι των ταπητουργικών επιχειρήσεων και των σχολών του ΕΤΟ ανήλθον :

Έτη	Επιχειρ.	Σχολών	Σύνολον
1935	2.495	456	2.951
1936	3.026	603	3.629
1937	2.953	613	3.566
1938	2.786	694	3.480
1939	2.911	805	3.716

Τὰ έργασθέντα δε έργαλειά κατά τό 1939 ανήλθον εις 1853 των ταπητουργικών επιχειρήσεων και 345 των σχολών και οικοτεχνών. Σύνολον 2198.

Αι εξαγωγαι ταπήτων εις τό έξωτερικόν έλαβον την ακόλουθον εξέλιξιν από του 1932 :

Έτη	Τετραγ. μέτρα
1932	10.998
1933	13.412
1934	20.564
1935	17.872
1936	28.029
1937	44.733
1938	32.843
1939	25.886

ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΔΕΧΕΤΑΙ ΚΑΤΑΘΕΣΕΙΣ

ΤΑΜΙΕΥΤΗΡΙΟΥ προς 3 3/4 ο/ο μέχρι δραχμών 125.000

ΟΨΕΩΣ προς 3 ο/ο

ΠΡΟΘΕΣΜΙΑΣ προς 3 1/2 ο/ο—4 1/2 ο/ο

Ο τόκος υπολογίζεται από της επομένης της καταθέσεως. Απασαι αι καταθέσεις είναι εξ ολοκλήρου ήγγυημένα υπό του Κράτους και άπηλλαγμένα τελών χαρτοσήμου.

ΚΕΝΤΡΙΚΟΝ: ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

(Πανεπιστημίου 31)

35 ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ και 73 ΠΡΑΚΤΟΡΕΙΑ ΚΑΘ' ΟΛΗΝ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

ΤΥΠΟΓΡΑΦΙΚΑ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ "ΑΚΡΟΠΟΛΕΩΣ,"

Δ. Β. ΔΕΛΗΔΗΜΗΤΡΗ ΟΔΟΣ ΜΑΓΕΡ 18 ΤΗΛ. 53.718

ΤΑ ΚΥΡΙΩΤΕΡΑ ΠΟΛΙΤΙΚΑ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΓΕΓΟΝΟΤΑ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ

29 Απριλίου

Εορτάζεται με πᾶσαν ἐπισημότητα ἡ εορτὴ τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως.

1 Μαΐου

Βαρυσημαντὸς λόγος τοῦ κ. Πρωθυπουργοῦ εἰς τὴν σημερινὴν ἐργατοῦπαλληλικὴν συγκέντρωσιν τοῦ Πειραιῶς.

3 Μαΐου

Αἱ ἐφημερίδες δημοσιεύουν πρόσκλησιν ἐφεδρῶν ἀξιωματικῶν πρὸς ἐγκύματα.

4 Μαΐου

Θεμελίωσις νοσοκομείου ἐν Νέᾳ Κοκκινίᾳ.

5 Μαΐου

Ἡ Α. Μ. ὁ Βασιλεὺς ἀνεχώρησε διὰ Μακεδονίαν πρὸς ἐγκαινίαν τῆς γραμμῆς Μυρφίνης—Τσαγγεῖ.

7 Μαΐου

Διαφεύδονται τὰ περὶ δῆθεν συγκεντρώσεων τουρκοῦ στρατοῦ εἰς τὰ ἑλληνικὰ σύνορα.

9 Μαΐου

Ἡ Ἐπιτροπὴ διατιμῆσεων προέβη εἰς τὴν ἀναπροσαρμογὴν τῶν τιμῶν τοῦ σίτου.

10 Μαΐου

Δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑφυπουργοῦ τῆς Ἐμπορικῆς Ναυτιλίας, ἀπαγορεύεται ἡ ναυτολόγησις ἑλλήνων ἐργατῶν θαλάσσης ἐπὶ ξένων πλοίων.

11 Μαΐου

Ἡ Α. Μ. ὁ Βασιλεὺς ἐπανῆλθεν ἐκ Θεσπλονίας.

13 Μαΐου

Ὁ Ραδιοφωνικὸς σταθμὸς Ἀθηνῶν διαφεύδει τὰς φήμας περὶ ἀφίξεως ὑπόπτων ξένων ἐν Ἑλλάδι.

14 Μαΐου

Εἰς λόγον του ἐν Πειραιεῖ, ὁ κ. Πρωθυπουργὸς λέγει, ὅτι «ἡ Ἑλλὰς ἐπιδίδεται ἐν ἀπολύτῳ

μερίμνῃ εἰς τὰ ἔργα τοῦ ἐσωτερικοῦ τῆς πολιτισμοῦ».

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ

29 Απριλίου

Ἀγγέλλεται ἐκ Ρώμης ὁ διορισμὸς ὡς πρεσβευτοῦ τῆς Ἰταλίας ἐν Βερολίνῳ τοῦ κ. Ντίνου Ἀλφίερι, ἐκ τῶν ἡγετῶν τῆς γερμανοφίλου μερίδος.

1 Μαΐου

Ἡ Ἀγγλικὴ κυβέρνησις εἰδοποιεῖ τὰ ἀγγλικά σκάφη νὰ μὴ διέρχονται, ἐπὶ τοῦ παρόντος, ἐκ τῆς Μεσογείου.

2 Μαΐου

Ὁ κ. Τσάμπερλαιν ἀναγγέλλει εἰς τὴν Βουλὴν τῶν Κοινοτήτων, ὅτι τὰ βρετανικὰ στρατεύματα ἀπεσύρθησαν ἐκ τῆς Νοτίου Νορβηγίας.

3 Μαΐου

Κατὰ τηλεγράφημα ἐξ Ἀλεξανδρείας, ἰσχυρὸς ἀγγλογαλλικὸς στόλος κατέπλευσεν ἐν τῇ Ἀνατολικῇ Μεσογείῳ.

—Αἱ συμμαχικαὶ δυνάμεις ἐξέκένωσαν καὶ τὴν περιφέρειαν τοῦ Νάμπος.

4 Μαΐου

Ἀντισυμμαχικαὶ ἐκδηλώσεις ἐν Ἰταλίᾳ.

6 Μαΐου

Τὸ Πρακτορεῖον Ἀνατολῆς διαφεύδει τὰς φήμας περὶ συγκεντρώσεως τουρκοῦ στρατοῦ εἰς τὰ ἑλληνικὰ σύνορα.

7 Μαΐου

Ὁ Ρώσος στρατάρχης Βοροσίλωφ μετατίθεται ἀπὸ ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν εἰς τὴν θέσιν τοῦ βοηθοῦ προέδρου τοῦ Συμβουλίου τῶν ἐπιτρόπων τοῦ λαοῦ.

8 Μαΐου

Μετὰ τὴν ἀγόρευσιν τοῦ κ. Τσώρτσεϊλ εἰς τὴν Βουλὴν τῶν Κοινοτήτων, ἔληξεν ἡ ἀρχίσασα

ἀπὸ χθὲς θυελλώδης συζήτησις καὶ ἐγένετο ψηφοφορία. Κατ' αὐτὴν, ἡ Κυβέρνησις ἔλαβε ψήφους 281, ἐναντίον 200 ἐπὶ συνόλου βουλευτῶν 615, πρὸς ἀριθμὸν ἡ Ἀγγλικὴ Βουλὴ.

9 Μαΐου

Τὰ γερμανικὰ στρατεύματα εἰσβάλλουν εἰς Ὀλλανδίαν, Βέλγιον καὶ Λουξεμβούργον. Αἱ Κυβερνήσεις τοῦ Βελγίου καὶ τῆς Ὀλλανδίας ζητοῦν τὴν συνδρομὴν τῶν συμμάχων, οἱ ὁποῖοι ὑπόσχονται ἄμεσον βοήθειαν.

10 Μαΐου

Καταρτίζεται ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ κ. Τσώρτσεϊλ νέα Ἀγγλικὴ Κυβέρνησις.

11 Μαΐου

Εἰς Βουκουρεστίον ἐσηματίσθη νέα οἰκουμένη Κυβέρνησις σίαν.

μέ πρωθυπουργὸν τὸν κ. Ταραρέσκο.

12 Μαΐου

Αἱ βελγικαὶ καὶ αἱ ὀλλανδικαὶ δυνάμεις προβάλλουν πανταχοῦ κρατερὰν ἀντίστασιν.

13 Μαΐου

Ὁ κ. Τσώρτσεϊλ, καθορίσας τοὺς σκοποὺς τῆς νέας Ἀγγλικῆς Κυβερνήσεως, ἐδήλωσεν ὅτι «σκοπὸς αὐτῆς θὰ εἴναι ἡ νίκη ἀντὶ πάσης θυσίας».

14 Μαΐου

Σκληρὸς ἀγὼν συνεχίζεται καθ' ἅπαν τὸ βελγο—ὀλλανδικὸν μέτωπον.

15 Μαΐου

Ὁ Ὀλλανδὸς ἀρχιστράτηγος κατέθεσε τὰ ὅπλα, διὰ ν' ἀποφύγῃ τὴν περαιτέρω αἱματοχυσίαν.

ΤΑ ΧΡΕΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΥΠΗΚΩΝ

Ὁ Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως προέβη εἰς τὰς ἐξῆς ἀνακοινώσεις:

«Λαμβάνων ἀφορμὴν ἀπὸ ἀπευθυνθέν μοι τηλεγράφημα διὰ τὰς χρεῖς τῶν ἐκ Τουρκίας ἑλλήνων ὑπηκόων, λόγῳ δανείων χορηγηθέντων εἰς αὐτοὺς κατὰ τὸ ἔτος 1925, θεωρῶ σκόπιμον ν' ἀνακοινώσω τὰ ἐξῆς: Τὰ δάνεια ταῦτα ἀνελθόντα, εἰς 50 ἑκατομμύρια, ἐχορηγήθησαν ὑπὸ τῆς Ἑθνικῆς Τραπέζης καὶ ὑπὸ τὴν ἐγγύησιν τοῦ Δημοσίου κατὰ τὸ ἔτος 1925 εἰς λίαν περιορισμένον ἀριθμὸν προσώπων ἐκ Τουρκίας ἑλλήνων ὑπηκόων, ἥτοι εἰς 3729 μόνον πρόσωπα, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἐν Ἀθήναις κυρίως διαμένοντα. Συνεπῶς τὰ δάνεια ταῦτα, δοθέντα πρὸς προσωρινὴν ἀνακούφισιν ὀρισμένων ἐπαγγελματιῶν ὡς προκαταβολὴ τρόπου τινὰ ἐναντὶ τῆς χορηγηθησομένης ἀποζημιώσεως, ἔδει νὰ παρακρατηθῶσιν ἐκ ταύτης, πρᾶγμα ὅπερ δὲν ἐγένετο, οὕτω δὲ ἐδημιουργήθη ἀνισότης μεταχειρίσεως μεταξὺ τῶν ἀνωτέρω 3729 προσώπων καὶ τοῦ συνόλου τῶν ἑλλήνων ὑπηκόων (15.000 περίπου). Ἡ ἐκκρεμότης τῆς τακτοποίησεως τῶν ὀφειλῶν τούτων εἶχεν ὡς συνέπειαν τὴν ἐπιβάρυνσιν τῆς ἀρχικῆς ὀφειλῆς διὰ σημαντικῶν τόκων μέχρι τῶν ἡμερῶν τῆς ἀναλήψεως τῆς Κυβερνήσεως τῆς χώρας παρ' ἡμῶν οὕτως ὥστε τὰ 50 ἑκατομμύρια ἀνῆλθον εἰς 90 ἑκατομμύρια περίπου, τὰ ὁποῖα ἐκλήθη τὸ κράτος ὡς ἐγγυητὴς νὰ καταβάλῃ. Εὐθεδέντες πρὸς τοιαύτης καταστάσεως ἐμελετήσαμεν τὸν τρόπον ρυθμίσεως τῆς ἐκκρεμότητος ταύτης παρέχοντες πᾶσαν διευκόλυνσιν εἰς τοὺς ὀφειλέτας τῆς κατηγορίας ταύτης, ἐκδώσαντες πρὸς τοῦτο τοὺς ἀναγκαστικὸς νόμους 1419 τοῦ 1938 καὶ 1660 τοῦ 1939. Διὰ τῶν νόμων τούτων ἀφ' ἐνός μὲν ἀνέλαβε τὸν δημοσίον τὰς χρεῖς ταῦτα ἐναντὶ τῆς Ἑθνικῆς Τραπέζης, ἀπαλλαγέντων τῶν ὀφειλῶν ἐκ τῶν διαρκῶν δολιχῶν ἐκ μέρους τῆς Ἑθνικῆς Τραπέζης, ἀφ' ἑτέρου δὲ παρέσχεον εἰς τοὺς ὀφειλέτας πᾶσαν δυνατόν διευκόλυνσιν διὰ τὴν πρὸς τὸν δημοσίον πληρωμὴν τῶν χρεῶν εἰς δόσεις ἑξαμηνιαίας, ἐκάστης ἐκ δραχμῶν 500 ἕως 1000 διὰ τοὺς ὀφειλέτας μέχρι δραχμῶν 20.000, διὰ δὲ τὰς ὀφειλὰς ἀπὸ δραχμῶν 20.001 καὶ ἄνω ἐκάστης ἴσης πρὸς 1/30 τῆς ὀφειλῆς. Ἐπὶ τῇ βασει τῆς ἀνωτέρω ρυθμίσεως οἱ δημοῖοι ταμίαι, ἐφαρμόζοντες τὸν νόμον, ἐπιδιώκουσι τὴν εἰσπραξίν τῶν ληξιπροθέσμων δόσεων. Ἐπειδὴ δὲ συνέπεσε νὰ μείνωσιν ἀπλήρωτοι δύο δόσεις, λόγῳ τοῦ ἐνδιαφέροντός μου διὰ τοὺς ἑλληνας ὑπηκόους καὶ τῆς δυσκόλου στιγμῆς, ἔδωκα ἐντολὴν εἰς τὸν κ. ὑπουργὸν τῶν Οἰκονομικῶν, ὥστε καὶ πάλιν διοικητικῶς διὰ τῆς ὑπ' ἀριθμὸν 113984 ἐ. ἔ. διαταγῆς πρὸς τοὺς ταμίαις ἐδόθησαν ὁδηγίαι διὰ περαιτέρω διευκολύνσεις εἰς τοὺς ὀφειλέτας, εἰς τρόπον ὥστε νὰ δύνανται νὰ ἐξοφλήσωσι ἐκάστην ἑξαμηνιαίαν δόσιν τμηματικῶς, μέχρις ὅτου καταστῇ εἰσπρακτέα ἡ ἐπομένη ἑξαμηνιαία δόσις. Διὰ τῶν ληφθέντων κατὰ τ' ἀνωτέρω μέτρων ἐξηντλήθη πᾶσα δυνατὴ ἐν προκειμένῳ μέριμνα τῆς Κυβερνήσεως καὶ συνεπῶς παρακαλῶ τοὺς ὀφειλέτας νὰ συμμορφωθῶσι πρὸς τὰ καθορισθέντα διὰ τῶν μέτρων τούτων»

ΤΡΑΠΕΖΑ ΑΘΗΝΩΝ

ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΙΑ

ΕΤΟΣ ΙΔΡΥΣΕΩΣ 1893

113 Καταστήματα ἐν Ἑλλάδι, 6 Καταστήματα ἐν τῷ ἐξωτερικῷ (ἐν Ἀγγλίᾳ Αἰγύπτῳ καὶ Κύπρῳ).

Ὁργανισμὸς ἰδρυθεὶς ὑπὸ τῆς ΤΡΑΠΕΖΗΣ ΑΘΗΝΩΝ

THE BANK OF ATHENS TRUST COMPANY

205 West 33rd Street—NEW YORK

ΠΑΣΗΣ ΦΥΣΕΩΣ ΤΡΑΠΕΖΙΤΙΚΑΙ ΕΡΓΑΣΙΑΙ

ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΙΣ ΤΗΣ 7 ΜΑΪΟΥ 1940

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΝ

1. Χρυσὸς καὶ ἐξωτ. συνάλλαγμα	Δρχ.	4.878.265.559.81
2. Δάνεια Δημοσίου εἰς συνάλλαγμα	»	122.096.668.30
3. Ἑτέρον ἐξωτερικὸν συνάλλαγμα	»	—
4. Κερματικά ἑλληνικὰ νομίσματα	»	151.509.040.—
5. Συναλλαγματικά καὶ γραμμάτια ἐσωτερικοῦ:		
I. Ἐμπορικὰ (συν)καὶ καὶ γραμμάτια	Δρχ.	308.364.039.40
II. Γραμμάτια Δημοσίου	»	347.632.536.15
		655.996.575.55
6. Πιστώσεις:		
I. Πληρωτέα εἰς δραχμὰς:		
α' Ἑλλην. Δημόσ. Λόγος		
Συν. Ἑσ. πληρ. Δρ. 10 211.474.968.06		
β' Ἑτέροι	»	2.673.169.731.96
Δρ. 12.884.644.700.02		
II. Πληρωτέα εἰς ἐξωτ. συνάλ.	Δρχ.	12.884.644.700.02
7. Χρέος τοῦ Δημοσίου	»	3.983.245.788.88
8. Ἐπενδύσεις	»	418.142.781.25
9. Κτίρια Τραπέζης καὶ ἐγκαταστάσεις	»	486.366.066.90
10. Ἑτέρα στοιχεῖα τοῦ ἐνεργητικοῦ	»	1.517.836.157.03
	Δρχ.	25.098.103.337.74

ΠΑΘΗΤΙΚΟΝ

11. Κεφάλαιον καταβεβλημένον	Δρχ.	400.000.000.—
12. Ἀποθεματικά:		
I. Πρόβλεψις συμφ. ἀρθ. 71 Κατ. Δρχ.	38.799.524.—	
II. Τακτικὸν ἀποθεματικόν	»	157.900.000.—
		196.699.524.—
13. Τμήμα Τακτικοῦ Ἀποθεματικοῦ εἰς ἀντίκρουμα ἀποσβεσνυμένου μέρους τῆς ἐκ Ε' ζημίας, συμφωνῶς Ν. 5305	»	30.000.000.—
14. Τραπεζικὰ γραμμάτια ἐν κυκλοφορίᾳ	»	9.695.755.350.—
15. Ἑτέροι ὑποχρεώσεις ὀψεως εἰς δραχμὰς:		
I. Λογαριασμοὶ τρεχοῦμενοι καὶ καταθέσεων		
α' Δημοσίου Δρ. 635.317.349.69		
β' Τραπεζῶν » 249.274.220.70		
γ' Κατ. Δ.Ο.Ε. » 10 038.268.106.71		
δ' Ἑτέροι λογαριασμοὶ » 1.565.176.217.46	Δρχ.	12.488.035.894.56
II. Γραμμάτια καὶ τραβηκτικά ὀψεως	»	138.499.555.43
		12.626.535.449.99
16. Καταθέσεις εἰς δρχ. ὑπὸ προθεσμίαν:		
I. Δημοσίου	Δρχ.	—
II. Τραπεζῶν	»	—
III. Ἑτέροι Λογαριασμοὶ	»	—
17. Ὑποχρεώσεις εἰς ἐξωτερικὸν συνάλλαγμα καὶ χρυσόν:		
I. Ἐξωτ. συνίμα εἰς χρυσόν (Κατ. ἀρθ. 62)	Δρχ.	636.302.068.13
II. Ἑτέρον ἐξωτ. συνίμα	»	636.302.068.13
18. Ἑτέροι ὑποχρεώσεις	»	1.512.810.945.62
	Δρχ.	25.098.103.337.74

Ἐν Ἀθήναις τῇ 7ῃ Μαΐου 1940

Προεξοφλητικὸς τόκος 6 %

Ὁ Διοικητὴς

ΚΥΡ. ΒΑΡΒΑΡΕΣΟΣ

Ὁ Τμηματάρχης τοῦ Γεν. Λογιστηρίου

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΡΕΜΒΙΚΟΣ